

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci stěžovatele společnosti **W. a.s.**, zastoupeného Mgr. Ing. Petrou Beranovou, advokátkou se sídlem v Praze 1, Bolzanova 1, za účasti **Finančního úřadu pro Prahu 10**, se sídlem v Praze 10, Petrohradská 1486/6, v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 4. 2006, č. j. 11 Ca 250/2005 - 30,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem městského soudu byla zamítnuta žaloba stěžovatele, kterou se domáhal, aby soud uložil Finančnímu úřadu pro Prahu 10 (dále jen „správní orgán“) povinnost rozhodnout o výměře daně z příjmů právnických osob stěžovatele za rok 1997, neboť správní orgán nebyl v dané věci nečinný.

Ve včas podané kasační stížnosti proti uvedenému rozsudku namítl stěžovatel stížní důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), dle kterého lze kasační stížnost

podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatel uvedl, že posouzením rozhodnutí správního orgánu č. j. 162839/01/010515/4369, dodatečného platebního výměru ze dne 23. 5. 2001, došel k názoru, že toto rozhodnutí nemá základní náležitosti požadované ustanovením § 32 odst. 2 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), jedná se tedy o paakt. Proto ve smyslu § 32 odst. 7 zákona o správě daní a poplatků podal dne 12. 1. 2004 podnět k ověření neplatnosti rozhodnutí správního orgánu. Dne 12. 2. 2004 zástupce stěžovatele obdržel odpověď správního orgánu obsaženou ve sdělení č. j. 18235/04/010515/4542 ze dne 27. 1. 2004, ve které správní orgán uvedl, že dle jeho názoru nejsou splněny podmínky pro ověření neplatnosti dle § 32 odst. 7 zákona o správě daní a poplatků. Správní orgán stěžovatele informoval, že rozhodnutí za paakt nepovažuje a jeho neplatnost ve smyslu výše zmíněného ustanovení ani z úřední povinnosti ani na podnět stěžovatele neověřil. Protože stěžovatel nadále považoval rozhodnutí správního orgánu za paakt, podal u správního orgánu dne 2. 8. 2005 další podnět, aby správní orgán ve věci vyměření daně vydal platné rozhodnutí, což však neučinil. Dle názoru stěžovatele došlo ke splnění podmínek pro podání žaloby u soudu na ochranu před nečinností správního orgánu a stěžovatel se proto domáhal soudní ochrany dle § 79 s. ř. s. O žalobě rozhodl Městský soud v Praze napadeným rozsudkem ze dne 11. 4. 2006, č. j. 11 Ca 250/2005 - 30, tak, že ji zamítl. Stěžovatel proto ve své kasační stížnosti navrhl zrušení napadeného rozhodnutí městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

Správní orgán ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že postupoval v souladu se zákonem a nebyl nečinný, když dodatečný platební výměr č. j. 162839/01/010515/4369 ze dne 23. 5. 2001 shledal jako platné rozhodnutí a z toho důvodu nerespektoval podnět daňového subjektu k vydání nového dodatečného platebního výměru. Správní orgán poukázal na skutečnost, že Nejvyšší správní soud již několikrát vyslovil, s přihlédnutím k judikatuře Ústavního soudu i soudů obecných, názor, že chybějící zákonné náležitosti rozhodnutí mohou vyvolávat jeho nicotnost pouze tehdy, jestliže je tento nedostatek natolik intenzivní a zřejmý, že po účastnících dotčeného právního vztahu nelze spravedlivě žádat, aby tento správní akt respektovali. Správní orgán dále zdůraznil rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2003, č. j. 6 A 76/2001 – 41, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl, že „pokud správce daně k návrhu daňového subjektu neshledá neplatnost svého rozhodnutí, nemá povinnost vydat rozhodnutí o skutečnosti, že neplatné rozhodnutí je platné, jednalo by se zjevně o nadbytečný úkon.“ Správní orgán proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti výše uvedenému rozsudku zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu z důvodů v této stížnosti uplatněných a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Dle § 79 odst. 1 s. ř. s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.

Dle odst. 2 citovaného ustanovení žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.

Dle ust. § 32 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků základní náležitosti rozhodnutí jsou označení oprávněného správce daně, který rozhodnutí vydal, číslo jednací, případně i číslo platebního výměru, datum podpisu rozhodnutí, které je dnem vydání rozhodnutí, přesné označení příjemce rozhodnutí, výrok s uvedením právních předpisů, podle nichž bylo rozhodováno, a jde-li o peněžité plnění, také částka a číslo účtu příslušné banky nebo spořitelního a úvěrního družstva, na nějž má být částka zaplacená, lhůta plnění, poučení o místu, době a formě podání opravného prostředku s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku a vlastnoruční podpis pověřeného pracovníka správce daně s uvedením jména, příjmení a funkce a otisk úředního razítka se státním znakem.

Dle odst. 7 cit. ustanovení chybí-li v rozhodnutí některá z ostatních základních náležitostí, která dle povahy rozhodnutí musí být jejím obsahem, a nejde-li jen o zřejmou chybu v psaní či počítání, má to za následek neplatnost rozhodnutí. Splnění podmínek neplatnosti ověří správce daně, který rozhodnutí vydal.

Zásadní stížní námitkou stěžovatele je jeho nesouhlas s posouzením právní otázky, zda-li správní orgán byl ve věci nečinný tak, jak ji zhodnotil městský soud. Proto Nejvyšší správní soud zhodnotil obsah spisu Městského soudu v Praze.

Jak již je výše uvedeno, nečinnost při vydání rozhodnutí správního orgánu spočívala dle tvrzení stěžovatele v tom, že tento orgán nevydal rozhodnutí, platební výměr na daň z příjmů právnických osob stěžovatele za rok 1997, resp. nevydal nové rozhodnutí na základě podnětu k ověření neplatnosti rozhodnutí správního orgánu podle § 32 odst. 7 zákona o správě daní a poplatků. Dle tvrzení stěžovatele správní orgán mu toliko zaslal odpověď obsaženou ve sdělení č. j. 18235/04/010515/4542 ze dne 27. 1. 2004, kterou zástupce stěžovatele obdržel dne 12. 2. 2004. V této odpovědi správní orgán uvedl, že dle jeho názoru nejsou splněny podmínky pro ověření neplatnosti dle § 32 odst. 7 zákona o správě daní a poplatků a informoval stěžovatele, že rozhodnutí za paakt nepovažuje a jeho neplatnost ve smyslu výše zmíněného ustanovení ani z úřední povinnosti ani na podnět stěžovatele neověřil.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti přímo namítá, že městský soud se v odůvodnění napadeného rozhodnutí nesprávně opřel o rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 Ans 1/2003, podle kterého je žaloba proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 a následujících s. ř. s. nedůvodná, pokud žalovaný správní orgán vydal správní akt, byť jej jako takový formálně neoznačil. Dle tvrzení stěžovatele se v daném případě jedná o odlišnou situaci. Stěžovatel se domnívá, že v jeho případě totiž zákon, konkrétně § 32 zákona o správě daní a poplatků, předpokládá nesplnění základních náležitostí rozhodnutí a přímo pro tento případ uvádí jako následek neplatnost rozhodnutí. Na takové rozhodnutí se pak pohlíží, jako by vůbec vydáno nebylo, jiné prostředky soudní ochrany účastníka řízení při neexistenci rozhodnutí tedy dle stěžovatele nepřipadají v úvahu, stejně tak nepřipadají v úvahu námitky proti rozhodnutí vydanému správcem daně v odvolacím řízení podle § 48 zákona o správě daní a poplatků, neboť v případě nicotnosti rozhodnutí nelze aplikací tohoto ustanovení tuto vadu odstranit, a to ani změnou ani zrušením rozhodnutí. Pro úplnost

stěžovatel rovněž odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 6. října 2004, sp. zn. III. ÚS 178/04.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že Městský soud v Praze nepochybil, když žalobu zamítl. Jak již správně uvedl tento soud, žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je právním institutem správního soudnictví, který přichází v úvahu tam, kde je správní orgán nečinný, tedy nevydá rozhodnutí v situaci, kdy je povinen rozhodnout.

Nejvyšší správní soud se již v minulosti ve svém rozhodování touto problematikou zabýval a stanovil, že „neshledá-li správce daně splnění podmínek neplatnosti, zákon mu neukládá vydat o tom rozhodnutí. Tento postup vychází ze zásady, že není důvodu zasahovat do právní sféry účastníků daňového řízení, protože jejich práva a povinnosti změněná nebo vzniklá původním rozhodnutím takovým zjištěním nejsou nijak dotčena. Proto správce daně může daňový subjekt vyrozumět pouze přípisem o tom, že neshledal důvod pro ověření neplatnosti rozhodnutí.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2004, č. j. 7 Afs 33/2003 – 80, www.nssoud.cz).

Tímto způsobem také v této věci správní orgán postupoval. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že správní orgán nebyl nečinný, neboť se žádostí stěžovatele o ověření neplatnosti předmětného rozhodnutí zabýval, se všemi tvrzeními v ní uvedenými se řádně vypořádal a stěžovateli poté přípisem sdělil, že neshledal důvody pro osvědčení neplatnosti tohoto rozhodnutí, proto podaná žaloba byla správně posouzena Městským soudem v Praze jako nedůvodná. Při rozhodování o žalobě proti nečinnosti správního orgánu není soud oprávněn posuzovat formální náležitosti již vydaných rozhodnutí, ale pouze, zda existuje povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí ve věci samé. V opačném případě by totiž žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nahrazovala jiné prostředky soudní ochrany účastníka.

Rovněž Ústavní soud ve své judikatuře zastává stanovisko, že zákon o správě daní a poplatků nestanoví povinnost vydat správní rozhodnutí v případě, že správce daně podmínky neplatnosti neověří. V řadě svých rozhodnutí Ústavní soud odkázal na rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 5. 1998, sp. zn. 30 Ca 177/97, jehož názor označil za ústavně konformní (např. usnesení IV. ÚS 705/2000 ze dne 27. února 2001, usnesení IV. ÚS 355/01 ze dne 1. srpna 2001, usnesení IV. ÚS 390/01 ze dne 29. srpna 2001 či usnesení IV. ÚS 471/02 ze dne 6. listopadu 2002).

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch

neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Správnímu orgánu dle obsahu spisu žádné náklady řízení nevznikly, proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. dubna 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu